

SKELLEFTEÅ

SKELLEFTEÅ-TIDNINGEN | 1/2017
EN TIDNING OM SKELLEFTEÅ KOMMUN

Ge idéerna plats.

Fånga tillfället!

START-UPS UTVECKLAS SNABBT I INKUBATORERNA

TEKNIKSIFTEN: KYLA GÖR NORRA SVERIGE HETT

FAKTAGRAFIK: DÄR FINNS JOBBEN I SKELLEFTEÅ

KOMPETENS: YRKENA DU ALDRIG TÄNKT PÅ

Tidningen delas ut till
samtliga hushåll i Skellefteå
kommun och skickas även till
prenumeranter samt distribu-
eras inom turismbranschen.

ANSVARIG UTGIVARE

Anneli Josefsson

REDAKTÖR

Emelie Nyberg,
Skellefteå kommun och
Peter Westermark,
Henson

SKRIBENTER

Daniel Bergeman, Emma
Zimdahl, Per Strömbro och
Jonas Fahlman, Henson
Lättläst: Centrum för
tillgänglig information
(Infomix)

GRAFISK PRODUKTION

Krux

ADRESS

Skellefteå kommun
Informationsenheten
931 85 Skellefteå

FRÅGOR OM**PRENUMERATION**

kundtjanst@skelleftea.se

FRÅGOR TILL**REDAKTIONEN**

redaktion@skelleftea.se

HEMSIDA

www.skelleftea.se

ISSN

1403-4069

TRYCK

GTC Print Sweden

PÅ OMSLAGET

MARINA GEORGESCU

FOTOGRAF

PAULINA HOLMGREN

Vill du också få Skellefteå-
tidningen hemskickad? Mejla:
kundtjanst@skelleftea.se

Global ekonomi tar världen till Skellefteå

Aldrig tidigare har världen känts så nära Skellefteå. Och aldrig tidigare har Skellefteå legat så centralt i världen. När den globala ekonomin breder ut sig krymper avstånden även för de företag som finns i kommunen och vill nå en större marknad, men också för de som väljer att komma till oss och göra affärer, ta del av den expertis som finns här, eller de besökare som vill uppleva vår region.

Som en annan positiv följd av globaliseringen har det också öppnats upp nya marknader som vi knappast kunde drömma om för tio år sedan. Jag tänker främst på de datacenter som behöver ett klimat och de villkor som finns här – gigantiska serverhallar som inhyser världens datatrafik men även andra energikrävande branscher.

I det här numret av Skellefteå-tidningen väljer vi att lyfta just den globala ekonomin som ett tema. Skellefteå Krafts förvärv av The Node Pole tillsammans med Vattenfall är ett exempel på den nya industrin. Här finns det arbetstillfällen att skapa för en kommun som vår.

Skellefteå vilar på grunden av basindustrins framgångar, men det känns också glädjande att vi har flera företag som ligger i framkant inom nya näringar där det finns stor potential. Läs gärna reportaget om företagsinkubatorerna och låt idéerna flöda om vad som kan bli nästa globala affärssuccé från Skellefteå.

Med våren kommer också det efterlängtade ljuset över oss – jag vill med det önska alla en trevlig och skön vår!

MARIA MARKLUND, KOMMUNALRÅD

Sid 19

Sid 12

Sid 16

”Vi måste ligga steget före”

CHRISTOFFER SVANBERG, Skellefteå Kraft

Sid 5

Innehåll

<p>4 NÄRINGS-
LIVSUTVECKLING
Utbildning i fokus</p> <p>5 FRAMTIDENS
INDUSTRI
Konsten att hitta nya affärer</p> <p>8 JOBBEN I
SKELLEFTEÅ
Så ser det ut</p> <p>10 PÅ GÅNG
Teater, stand up och föreläsningar</p> | <p>12 SÅ TÄNKER
UNGDOMARNA
Exploratoriet lockar med NO och teknik</p> <p>14 NOTISER
Skellefteå kraftsamlar för mångfald</p> <p>16 OVANLIGA
JOBB
Yrkena som sticker ut</p> | <p>19 EN HJÄLPANDE
HAND
I inkubatorer växer morgondagens bolag fram</p> <p>22 LÄTTLÄST
Nyheter på lättläst svenska</p> <p>24 OCH PRISET
GÅR TILL...
Att bli årets företag</p> |
|--|--|--|

Eva Eriksson, Anja Palm, Lotta Vestin och Bengt Ivansson på näringslivs-kontoret är några av de tjänstepersoner som tillsammans med politiker i Skellefteå kommun utbildar sig för en ännu bättre dialog med näringslivet.

FOTO: JONAS WESTLING

Den här artikeln finns också med en enklare text, på sidan 22.

Utbildning utvecklar Skellefteås näringslivskontakter

Företagsam Skellefteå 2030 – det är rubriken på den utbildning som sjösätts som en viktig del i det nya näringslivspolitiska programmet.

– Ambitionen är att alla vi kommunala företrädare bättre ska förstå företagens utmaningar och ha ett lösningsorienterat och ödmjukt förhållningssätt, säger Bengt Ivansson, chef på näringslivskontoret.

För att stimulera näringslivsutvecklingen i Skellefteå har kommunfullmäktige beslutat att genomföra ett näringslivspolitiskt program som omfattar 18 områden och 43 målsättningar.

– Att förbättra näringslivsklimatet är det mest centrala. Det här är en ny riktningsskiss som vi sedan ska utvärdera efter 2018, säger Bengt Ivansson.

Programmet ska leda till praktisk handling – bland annat genom utbildningen Företagsam Skellefteå 2030 som startar under våren och ska bli årligen återkommande. Den vänder sig till 200 tjänstepersoner och politiker inom kommunen. Alla genomgår en grundkurs och sedan finns det ytterligare tre steg i utbildningen beroende på uppdrag och hur djupa näringslivskontakter den kommunala företrädaren har.

– Vi ska lära oss att förstå näringslivet bättre och kunna leva upp till de löften som vi ger. Samtidigt finns det en ömsesidighet att ta hand om, i att vi också ska få företagare att förstå lagar och regler som vi måste förhålla oss till, säger Bengt Ivansson och exemplifierar:

– Säg att det ringer en företagare som vill etablera sig i Skellefteå, expandera, eller på något annat sätt har ett ärende till kommunen, då är det viktigt att vi tar frågorna och uppslagen på allvar och försöker hitta bra lösningar på den enskilda företagarens ärende. Vi vet sällan hur ett projekt eller företag kommer att utvecklas, och vår uppgift är att stödja, möjliggöra och uppmuntra till satsningar som leder till ett ökat företagande. Vi ska ge idéerna plats och god hjälp så att idéer får slå rot och växa här i Skellefteå.

FAKTA/STRATEGISKA INRIKTNINGAR I NÄRINGSLIVSPOLITISKA PROGRAMMET

Attraktivt näringslivsklimat

Ökad samverkan i regionen

Kreativt skapande och
entreprenöriellt lärande

Kompetens som utvecklar
arbetsmarknaden

Utvecklade stödsystem

Branschutveckling och smart
specialisering

Framtidens industri

Utvecklingen går framåt i en rasande fart. Ny teknik skapas, nya behov uppstår och det som gäller en dag kan vara passé dagen efter.

Så hur anpassar sig företag? Hur vet de vad kunderna efterfrågar i morgon? Eller om tio år?

FOTO: JONAS WESTLING

*”Här har vi ett klimat och villkor
som är utmärkt för datacenter”*

”Energiföretag har varit duktiga på att hantera stora tekniskiften”

Skellefteå Kraft har funnits i över ett århundrade. Det var en annan tid, utan tvekan. Hur kan ett företag som bildades då, fortfarande vara aktuellt trots all utveckling som skett, inte minst inom tekniken? Christoffer Svanberg, affärsområdeschef på Skellefteå Kraft berättar om deras arbete:

– Dels har vi historiskt jobbat med produktionsutveckling som vattenkraft, kärnkraft, bioenergi och vindkraft. Energiföretag har varit duktiga på att hantera stora tekniskiften. Samtidigt är vi just nu i ett läge där det händer mycket hos slutkunden. Nästa utvecklingssteg kanske inte handlar om att anpassa oss till ny kraft utan till att många hushåll kan producera energi själva med hjälp av solenergi. Utvecklingen av solenergi är något vi ser globalt och som kommer även i Sverige. När panelernas pris sjunker kommer många sätta upp dem hemma för att bidra till en mer hållbar värld och producera åt sig själv.

Om alla har solenergi, lägger ni ner då?

– Nej, så skulle det inte fungera. Om svenska producerar mer energi själva kan vi exportera vår gröna energi till andra länder. Vi tror att vi kan attrahera nya företag som behöver ny energi, till exempel datacenter.

Hur menar du?

– Det kommer behövas runt 700 fler datacenter världen över till år 2020 enligt Boston Consulting Group. 200 av dessa beräknas finnas i Europa. Jag hoppas att ett antal av dessa placeras i Norrland. Här har vi ett klimat och villkor som är utmärkt för detta. Genom att locka fler aktörer att bygga sina datacenter här kan vi också få dem som kunder i vårt elnät, och förhoppningsvis även få leverera energi. Vi är alltså mycket intresserade av att

attrahera dessa verksamheter till Sverige och Norrland. Och som ett led i detta har vi inlett ett samarbete med Vattenfall och förvärvat bolaget The Node Pole. Detta är startskottet för ett stort arbete vi kommer göra för att locka fler datacenter, och andra energiintensiva branscher till regionen.

Hur arbetar ni för att förutse framtida behov?

– Vi jobbar kontinuerligt med omvärldsbevakning och försöker vara snabba på att hänga med i utvecklingen. I dag är det en väldigt hög tröskel för att komma in på energimarknaden som producent, de måste bygga ny storskalig vindkraft. Utvecklingen kommer dock att generera nya bolag som konkurrerar med de etablerade energibolagen med spännande slutkundslösningar. Om du exempelvis köper en elbil, så skulle elbilstillverkaren kunna erbjuda dig ett bra avtal på elen både till bilen och huset. För några år sedan var detta inte ens en fråga, men nu ändras många spelregler. Vi måste ligga steget före och arbeta med ständig utveckling. Därför har vi startat ”affärsområde x”, som jobbar med utveckling och innovation för framtiden.

Vad är framtidens utmaning?

– Att ligga före och hinna med. Energibranschen har historiskt inte gått så snabbt, men nu måste vi bli mer marknadsorienterade, kundorienterade, kommersiella och snabbfotade. Det är energibranschens utmaning. Hela energibranschen måste vara på tå, våga prova och våga misslyckas. Det är en spännande framtid med många möjligheter för oss, så den utveckling vi ser är positiv. Vi kommer att lyckas!

Christoffer Svanberg arbetar med utveckling och innovation för framtiden. Dataservrar passar perfekt i det norrländska klimatet och är Skellefteå Krafts nya satsning.

Hur jobbar ni med att hitta nya affärer genom teknikskiften?

Eva Skinner, Brokk

– Vi arbetar ständigt med produktutveckling för att kunna ligga i framkant inom våra affärsområden och vår nisch. Förutom att jobba mycket med säkerhet och arbetsmiljöfrågor samt nära våra kunder, samarbetar vi även med skolor och universitet för att ligga steget före.

Lisa Önnertlov, Boliden Mines

– Genom att hålla ögon och öron öppna mot såväl forskning som andra branscher så försöker vi hitta nya möjligheter och infallsvinklar till de utmaningar vi har. Att vara öppen och kunna testa nya idéer på vinst och förlust är en förutsättning, liksom att samarbeta med andra, till exempel universitet, små och stora leverantörer och andra gruvbolag.

Rickard Åström, Fotonic

– Utvecklingen inom optiska sensorer har förstås tagit enorma kliv sedan Optronics grundades på 1970-talet. Vi har utvecklat vår affär genom att satsa mycket på forskning och utveckling och att ha örat mot marknaden. På så sätt har vi kunnat erbjuda robusta lösningar baserat på den senaste tekniken.

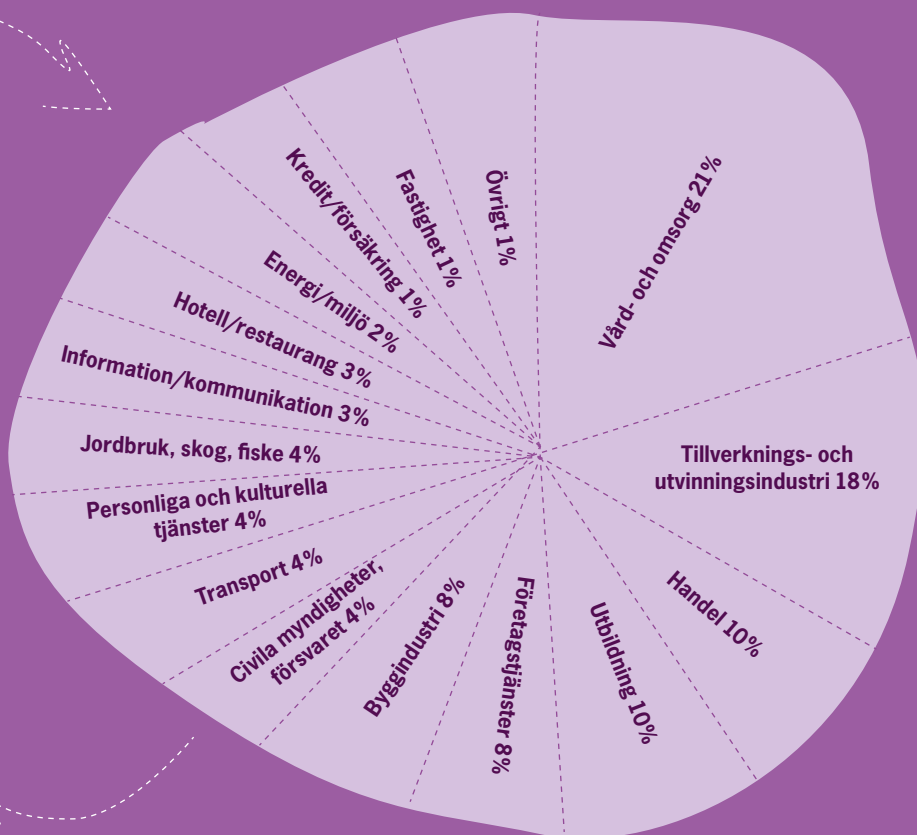
Jobben i Skellefteå

Vad jobbar vi med i dagens Skellefteå? Och var finns jobben?

Baserat på en rapport som näringslivskontoret beställt av samhällsbyggnadskonsulterna Sweco och analysföretaget Bisnode, samt siffror från Arbetsförmedlingen och UF (Ung Företagsamhet) har vi satt samman ett faktauppslag som visar hur det ser ut. Rapporterna från Sweco och Bisnode kommer att presenteras i sin helhet på Skellefteå kommuns webbplats och följas upp årligen för att skapa en överblick av näringslivsutvecklingen i Skellefteå.

Näringslivet i Skellefteå blir allt mer diversifierat, allt fler branscher tar plats. Det innebär att det finns fler typer av yrken att välja bland i dag än tidigare.

Förvärvsarbetande dagbefolkning fördelat på branscher år 2015

Sysselsättningen är hög i Skellefteå och arbetsförmedlingens prognoser visar att den kommer att öka ytterligare.

Samtidigt är det stor brist på
arbetskraft inom en rad yrken:

...medan det är
ett överskott av:

fordonsmontörer
vaktmästare
fastighetsskötare
lager- och terminalpersonal
kontorsassistenter
truckförare
trädgårdsanläggare
butikssäljare i dagligvaru- och fackhandel
informatörer

personliga assistenter

målare

underhållsmekaniker

lastbilsförare

industri- och installationstekniker

sjuksköterskor

Läkare

förskollärare

mjukvaru- och systemutvecklare

socialsekreterare

ingenjörer

kockar

grundskollärare

biomedicinska analytiker

medicinska sekreterare

betongarbetare

systemanalytiker och IT-arkitekter

psykologer

undersköterskor

fordonsmekaniker

gymnasielärare

En del av oss startar eget

7,6
personer
Antal nyföretagare
per 1 000 invånare

Det är färre än för riket i snitt, men det kan växa med en
ny generation. Rekordmånga UF-företag startades i Skellefteå
i fjol och uppgår nu till cirka 25 % av alla gymnasieelever.
Forskning visar att personer som har haft ett UF-företag i
högre utsträckning startar ett eget företag senare i livet.

Framtidstron bland
företagen är stor

Samtidigt är pensionsavgångarna historiskt höga och det
krävs mycket folk för att fylla vakanserna. Det gäller även
för att klara generationsväxlingen bland många företag.

Jobbutsikterna ser lovande ut, men vi behöver bli fler

Skellefteåbor!

43%

Andel företag i länet som planerar att
utöka sin personalstyrka under året

Målet är **80 000** invånare år
2030

NORRLANDSPARADOXEN

Vad: Föreläsning

När: 27 mars,
Västerbottensteatern

Hur: Skellefteå och gruvnäringen är starkt sammankopplade med varandra. Journalisten och författaren Arne Müller berättar om sitt bokprojekt "Norrlandsparadoxen" där han undersöker vad gruvboomen gett i form av jobb och samhällsutveckling.

FOTO: ERLAND SEGERSTEDT

FÖRÄLDRASKAPSTEATER

Vad: Stand up

När: 30/31 mars,
Västerbottensteatern

Hur: Fishtank mama är en humorshow fylld av personliga betraktelser om vatten-skålen Skellefteå. Där sprattlar Ellenor och Saga omkring och brottas med småstadens normer, arbetslinjens Sverige och sitt eget navelludd. Det blir en blandning av film, teater och stand up med fokus på föräldraskap.

FOTO: OSCAR BYSTRÖM

DAGS ATT MÅLA OM?

Vad: Föreläsning

När: 11 april, Forskarrum
Nordanå, Skellefteå museum

Hur: Ett event för dig som planerar att måla om ditt hus i sommar. Pernilla Lindström på Skellefteå kommun berättar varför ditt hus är en del av ett större sammanhang i stads- eller landskapsbilden. Kanske med hänsyn till dina grannars utsikt, men också med tanke på husets egenart, miljön och traditionen på platsen.

FOTO: SHUTTERSTOCK

LÄR DIG NÅGOT NYTT

Vad: Slöjd

När: 25 april, 9 maj och 23 maj, Handens hus, Nordanå.

Hur: Dags för att lära dig något nytt? Handens hus och Skellefteå kommun arrangerar slöjdvällar med olika teman. Vad sägs om att tälja i färsk björk, göra egna jongleringsbollar eller slå hopprep av trasor från gamla t-tröjor?

FOTO: SHUTTERSTOCK

BABBen LARSSON PÅ EXPEDITION

Vad: Show

När: 26 april Burträsk,
Burträskarnas Hus

Hur: Babben Larssons succéturné "Expedition Babben" kommer till Burträsk. Idén till projektet föddes när Babben tröttnat på att spela i samma städer och lokaler år ut och år in. Hon utmanade sig själv att hitta nya ställen i samtliga 25 landskap.

FOTO: HÅKAN LARSSON

DANS

Vad: Tango

När: 29 april och 20 maj,
Nordanå café

Hur: Skellefteå Tangosällskap bjuder upp till dans på Nordanå. Värm dig till heta tangorytmer!

FOTO: PRIVAT

JONAS GARDELL

Vad: Föreställning

När: 22 april, Balderhallen

Hur: Jonas Gardells föreställning "30 år tillsammans" är inte en best of-show. Det är heller inte en greatest hits-kavalkad. Däremot är det en rolig föreställning om åren som gått, strider Jonas Gardell gått segrande ur och drömmar som spruckit.

FOTO: STELLAN HERNER

För fler arrangemang och information, titta in på Visit Skellefteås webbplats: www.visitskelleftea.se

*”Norra Sveriges framtid,
nutid och historia”*

”En feel-good-road-theatre”

Vad skulle hända om Norrland bröt sig loss från resten av Sverige? Den tanken prövar Västerbottensteatern i den nyskrivna pjäsen Darling Dorotea, inspirerad av västerbottningars egna ord och tankar. Resultatet? En riktig ”feel-good-road-theatre”.

Bakom Darling Dorotea står Bobo Lundén som bland annat regisserat S.E.N.S.E och hyllade En Julsaga som spelade för fulla hus under hösten. Föreställningen handlar om Tea, en ung idealist och aktivist redo att ta strid för sin hemtrakt. Hon tycker att det är dags att de regionala politikerna slutar stryka Sveriges centrala makt med hårs, och att de statliga bolag som roffar åt sig av norra Sveriges naturrikedomar måste betala tillbaka. Då kommer Karin, hemvändaren som gjort politisk karriär i Stockholm men återvänt till regionalpolitiken för att slicka såren efter ett par rejäla klavertramp i såväl yrkes- som privatlivet. Med sig har hon sonen Alexander som aldrig satt sin fot norr om Dalälven. Men plötsligt tar en lokal grupp med militär hjälp makten över hela norra Sverige och utropar den Bottniska republiken.

Med humor, värme, mycket musik och stor ensemble tar Darling Dorotea sig an Västerbottens och norra Sveriges framtid, nutid och historia.

DARLING DOROTEA

Vad: Teater

När: 4 mars–29 april,
Västerbottensteatern.

Hur: Biljetter finns att köpa
på Nordanå, Turistbyrå eller
på tickster.com.

Ovan: Isak Osman-Lundberg rattade och vred på installationerna som fanns på ljus- och optikutställningen.

Höger: Mika Almqvist får uppleva hur det är att skapa elektrisk spänning med sina bara händer.

Nedan: Selina Grefve och Ida Marklund Brinell testar ett digitalt förstoringsglas som är kopplat till en stor bildskärm.

*"Jag tänker mycket på framtiden
och hur jag ska gå vidare"*

Ungdomarnas framtidssval – en hjärtefråga

Med nya Exploratoriet är förhoppningen att locka skolungdomarna att studera vidare inom naturorienterade ämnen och teknik. Vi följde en grupp niondeklassare till Skellefteå Science Center inför framtidsvalet om fortsatta gymnasiestudier. Deras utmaning blir att lyssna till vad både hjärta och hjärna säger.

– Jag älskar att labba, säger Gustav Greus-Nilsson.

– Kemi är ett favoritämne, men jag kanske satsar på advokat
i stället, säger Smilla Berggren.

Det grubblas och kluras när elektronikboxarna åker fram på Exploratoriet. Läraren Tomas Löfgren har precis gett i uppdrag att bygga med kretsar kopplade till ett batteri på nio volt.

– Examensprovet för er blir att sätta ihop ett fungerande larm, säger han.

Eleverna sätter sig två och två för att bygga med komponenterna. Det dröjer inte länge förän Gustav Greus-Nilsson och Otto Fahlgren mixtrat ihop ett larm som löser ut när innehållet i lådan exponeras av ljus.

– Bra! Men en tjuv som öppnar lådan i ett mörkt rum kan stjäla alla grejer utan att larmet löser ut. Nu får ni uppdraget att bygga ett känslstyrt larm som går igång när locket öppnas, säger Tomas Löfgren.

Exploratoriet öppnade för att stimulera kunskande inom teknik och naturvetenskap och locka till sig en ny generation av tekniker och ingenjörer. Kompetensbristen bedöms vara stor i framtiden.

SLITS MELLAN INTRESSENA

Eleverna i 9D på Norrhammarskolan är i färd med att bestämma vilket program de ska läsa vidare till på gymnasiet. Klassläraren Peter Carlstedt, som utbildar dem i matte, NO och teknik, har följt med eleverna sedan årskurs 6

och pratar varmt om alla ungdomar och deras egenskaper.

– Det är en studieduktig grupp, alla har betyg i matematik vilket inte är helt vanligt och en hel del tänker läsa Naturvetenskapsprogrammet. Men det är några som jag anser är riktiga NO-talanger som överväger andra intressen och det kan jag förstå. Det är inte helt lätt, säger Peter.

Som Otto Fahlgren. Han slits mellan sitt musikintresse och intresset för teknik.

– Jag spelar trummor, gitarr och piano. Det är egentligen det jag tycker allra bäst om. Nu funderar jag på att gå musikprogrammet men vi får se. Jag tänker mycket på framtiden och hur jag ska gå vidare, säger Otto.

Smilla Berggren kanske väljer ekonomi för att sedan läsa juridik.

– Jag har blivit lockad tack vare pappa som är advokat. Men kemi är också ett favoritämne, det är lätt att lära sig och intressant att läsa om atomer. Att något så litet kan bygga något är fascinerande, säger Smilla.

HÄRLOCKAR OCH ORMSKINN

Kompisen Mika Almqvist är inne på att välja Naturvetenskapliga programmet.

– Det är kul att veta hur människan och

naturen fungerar. Jag tycker bäst om kemi och biologi, jag tror att det blir natur i gymnasiet, säger Mika.

Runt en station med ett digitalt förstöringsglas granskar Selina Grefve och Ida Marklund Brinell både ormskinn, kottar och mossor – samt sina egna härlockar på väldigt nära håll.

– Det här var väldigt intressant, nästan skrämmande, säger de och skrattar.

Selina är inne på att gå Samhällsvetenskapsprogrammet och Ida dans inom Estetiska programmet.

– Jag har valt utifrån mitt stora intresse som är dans. Det är också ett framtidsval där jag kan lägga till kurser som extra matematik, till exempel. NO är intressant men inte något jag vill satsa på, säger hon.

– Jag tror samhälls passar mig som inte vet vad jag vill bli i framtiden. Det är en bred utbildning och ger mig något bra att stå på, säger Selina.

Till skillnad mot många NO-ämnen där det är tydligt vad som är rätt och fel, blir det nu upp till eleverna själva att bestämma vad som blir rätt i deras framtid.

Eleverna har på sig ända till maj innan de slutligen måste ge ett besked.

JOAKIM SPELADE SIG TILL ETT AKTIEBOLAG

Den som har en affärsidé kan tjäna på att ta upp den ur byrålådan. Det gjorde mellanstadie läraren Joakim Brännström och vann ett aktiebolag på idén med ett brädspel om Skellefteå AIK.

– Det finns en kunskapsdel som kan ge poäng, men den är mest till för att skapa nostalgiska samtal. Strategi och tur är det som avgör spelet mest, förklarar Joakim.

Varje år ger Skellefteå kommun via näringslivskontoret bort ett aktiebolag till den bästa idén.

I samband med vinsten av aktiebolaget har Joakim också fått en kontorsplats på Krenova och tillgång till konsult hjälp av juryns medlemmar som kommer från en rad olika branscher som juridik, finans och marknadsföring.

– Jag hade en väldigt färdig affärsidé och jag tror att det bidrog till att jag vann, säger Joakim.

Utlån av Skellefteåbo

Under början av året erbjöd Campusbiblioteket ett gäng trevliga Skellefteåbor till utlån. Syftet var att nya och redan etablerade Skellefteåbor skulle få träffas och ägna sig åt en gemensam aktivitet. Det fanns massor av nöjen att välja bland, till exempel fika på café, gå broarna runt, spela squash, grilla vid älven, se en konstutställning, åka skridskor på Nordanås isbana, se hockey, simma eller gå på teater.

Permanent stöd till nyanlända kvinnor

Att nyanlända kvinnor som ska föda barn får stöd från invandrarkvinnor har visat sig vara uppskattat.

Nu visar det sig att projektet med så kallade kulturdoulor, som från början var på försök, blir en permanent lösning i Västerbotten. Kulturdoulorna har fungerat som en mellanhand som kunnat förklara för kvinnorna som besökt mödravård och förlossning, hur den svenska vården fungerar. Många talar bara sitt modersmål och det kan vara mycket som är nytt för den som nyligen kommit till Sverige.

– Att kommunicera med föräldrarna och vårdpersonalen är vår viktigaste uppgift, säger kulturdoulan Bayan Zahraa till SVT Västerbotten.

Hon är en av det dussin kulturdoulor som finns tillgängliga och kan ställa upp i Skellefteå.

FOTO: SHUTTERSTOCK

FOTO: OLAF SCHNEIDER

Rekordmånga – och nytt världsrekord i älven

Det var rekordmånga som vågade doppa kroppen i Skellefteälvens iskalla vatten när skandinaviska vintersimmet avgjordes i Skellefteå den 12 februari. Folkfesten arrangerades för sjätte året i följd av Mörkrets och Kylans Glada Vänner med hela 480 startande fördelat på 21 länder.

En av åskådarna var Sveriges utrikesminister Margot Wallström, uppvuxen i Kåge, som publicerade en bild av sig själv på Instagram med orden: "Vintersimmet i Skellefteälven i bakgrunden denna kalla och soliga vinterdag. Trevlig helg!".

En av tävlingens största profiler Alexandre Fuzaeu, eller Dr Ice som den franska läkaren kallas tack vare att han reser jorden runt och deltar i liknande simtävlingar, gav sig på att sätta världsrekord. Distansten var 200 meter rygg-sim – och Dr Ice lyckades med rekordförsöket! Detta eftersom ingen tidigare gett sig på den iskalla distansen tidigare.

SM

i pimpelfiske

Den 1–2 april väntas 400–500 tävlande delta i fisketävlingen på Burträsket. Det arrangeras totalt tio klasser och vinner gör den som fiskat upp flest kilo abborre efter fyra timmars pimpeling. Förutom att heja på pimplarna kan publiken bland annat shoppa i en minimarknad med fiskegrejer och köpa både mat och fika.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Växthus kan flytta till Hedensbyn eller Alhem

Sedan det blev klart att Coop Nord får etablera en ny butik på växthusområdet vid E 4-rondellen på Norrböle, pågår en utredning om växthusets framtid.

– Det är inte definitivt bestämt att vi ska bygga ett nytt växthus, vi utreder vilka kostnader det skulle medföra, men vi hoppas kunna hitta en bra lösning. Det skulle vara en stor förlust om kommunen inte fick ha ett eget växthus, säger Karl-Erik Holmkvist, projektledare på Samhällsbyggnad gator och parker.

På vilket sätt skulle det vara en stor förlust?

– En stor nackdel med att inte ha egna växthus är att vi har en hel del övervintrande växter. Med ett eget växthus kan vi hålla en helt annan spets med både exklusivare växter och ett bredare sortiment, säger Karl-Erik.

De alternativ som diskuterats är nybyggnation på Alhem eller Hedensbyn.

Kyrkan vill odla blommor

I pågående utredning är kyrkan med då Skellefteå pastorat utreder möjlighet att odla sommarblommor för eget behov.

Kyrkans första förslag var att en ny växthusanläggning skulle placeras på Alhem mellan kyrkogården och Torsgatan, men det alternativ för nya växthus som nu utreds är med placering på Hedensbyn utanför Wipro.

– Nu under våren bör utredningen vara klar, säger Karl-Erik.

Skellefteås satsning på grönområden och växter har uppmärksamats internationellt då Stadsparken vann silver i tävlingen European Garden Award 2016.

Skellefteå ställer upp tillsammans

Den 6 maj arrangeras manifestationen Tillsammans för Skellefteå med en marsch från Folkparken till Möjligheters torg.

– Det är ett sätt för Skellefteåborna att ta ställning för mångfald och olikheter och visa att vi inte är trångsynta, säger Susanne Broman, föreningskonsulent på Mångkulturellt Forum, som är en av många aktörer som jobbar med arrangemanget.

På torget bjuds det bland annat på bröd i alla dess former från olika delar av världen.

– I fjol var det personer från tio olika länder som hade bakat och bjöd, det var väldigt uppskattat och det uppstod dans. Det blev jättetrevligt! Med bröden hoppas vi få till en spontan dialog mellan människor och visa att möten mellan olika kulturer inte är farligt, det är något som berikar vårt samhälle. Just nu är det

ett budskap som är viktigare än någonsin att framhålla, säger Susanne Broman.

En annan sak som arrangörerna vill understryka är att man vänder sig till alla människor som upplever ett utanförskap.

– Alla människors lika värde gäller inte bara invandrare, det finns så mycket mer i begreppet som omfattar de som känner sig utanför i vårt samhälle, säger Susanne Broman som uppmanar deltagarna att klä sig så färgglatt som möjligt.

– Ju mer olika vi är, desto bättre.

Polisen är också en medarrangör som vill visa att man står bakom Tillsammans för Skellefteå och dess värderingar.

– Det ingår i vårt yttre uppdrag att säkerställa att alla lika rätt. Där folk exkluderas och det framstår som att ordningsmakten inte tar det på allvar uppstår ett samhälle med egna lagar och en subkultur. Det har med våra demokratiska värderingar att göra och det

ska polisen försvara, säger Ewa Öström-Öberg, kommunpolis och tillägger:

– Men vi vill också sträva efter att få med så många frivilliga organisationer som möjligt och sprida budskapet om Tillsammans för Skellefteå.

6 maj startar med en promenad från Folkparken till centrala Skellefteå. Uppmaningen lyder – klä dig så färgglatt som möjligt. Ju mer olika, desto bättre.

FOTO: VISIT SKELLEFTEÅ

Mats-Ove Öhman och Fredrik Sannsell lägger ofta pannorna i djupa veck på jobbet. Det gäller att tänka till när man lägger pussel.

FOTO: PATRICK DEGERMAN

Mats-Ove och Fredrik – två viktiga pusselbitar

– Det är inte alla som får lön för att lägga pussel, konstaterar Mats-Ove Öhman riktigt.

Tillsammans med Fredrik Sannsell bildar de två kompisarna viktiga pusselbitar i Solkrafts uppskattade verksamhet.

Vi kommer till det kulturmärkta huset på Stationsgatan när flyttkartongerna står travade på varandra. Snart går flytten till Tipshuset på Anderstorp där det startas upp en ny träffpunkt med kafé.

– En av Solkrafts värdegrunder är rätten till meningsfull aktivitet och att alla ska känna

att den egna arbetsinsatsen är viktig. Återbruk går som en löpande tråd genom hela Solkraft, säger Jeanette Sandström, arbetsledare.

Som ett led i detta har Mats-Ove Öhman och Fredrik Sannsell jobb som pusselläggare. De kvalitetskontrollerar att alla pusselbitarna finns kvar innan pusslet säljs på Rondellen second hand.

– Det räcker inte att räkna bitarna, vi måste också kolla så att bitarna passar och inte gått sönder eller kommer från något annat begagnat pussel. Det har vi också upptäckt, säger Fredrik.

Vad tycker ni om era jobb?

– Jag gillar att lägga pussel och mår bra av trevliga bilder, annars skulle det inte fungera.

Visst kan det gå trögt ibland, särskilt när man märker att vissa bitar passar in på flera ställen, säger Mats-Ove.

– Jag tar faktiskt kort på alla färdiga pussel. Bara för att hålla koll på vad jag gör. Ett tusenbitarspussel tar tid att lägga. Jag är lite snabbare än Mats-Ove och har lagt ett pussel på en vecka, då jobbar jag tre timmar per dag minus en del fika och lite surr med kompisarna, säger Fredrik.

MATS-OVE & FREDRIK

Yrke: Pusselläggare

Arbetsplats: Solkraft

Utbildning: Självlärd

Fridas stora last är flytande metaller

Timmer, grus eller snö – vem har inte sett det transporteras – men flytande metall? För Frida Edström är lasten av flytande metaller på 1 200 grader vardag.

Slaggtrucken av märket GIA SLV 100 kräver sin koncentration att framföra, även på ett stort industriområde som Boliden Rönnskär.

Utan last väger den hela 73 ton. För att hålla säkerhetsföreskrifterna är maxlasten 90 ton.

– Trucken går inte särskilt fort, men det gäller att jag har ögon i nacken. Det är viktigt att ligga ett steg före omgivningen när man kör den här typen av transporter, säger Frida.

Hennes arbetsuppgift består till största delen av att köra ”smälta” i skänkar på 13 kubik.

Det handlar om flytande metaller av olika slag som går runt i produktionen. Frida lastar, transporterar och lastar av.

– Man lär sig efter hand hur materialet beter sig i skänken. För att jämföra beter sig en del som vatten och andra som sirap, säger hon.

”Smältan” håller en temperatur runt 1 200 grader.

Det låter inte riskfritt?

– Det är det inte heller, det har uppstått mindre explosioner och bränder i hanteringen. Men vi underskattar inte säkerheten, det är en mycket viktig del eftersom vi hanterar ett flytande material som är väldigt varmt. Det är både fascinerande och lite skrämmande på samma gång när man transporterar ”smälta”, men överlag är det ett lugnt, och tryggt arbete.

Vad tycker du om ditt jobb?

– Jag älskar mitt jobb! Det är mycket frihet under ansvar och jag får lägga upp arbetet i den mån det fungerar för produktionen. Jag har jättefina arbetskompisar och stormtrivs om dagarna.

FRIDA

Yrke: Maskinförare

Arbetsplats: Boliden Rönnskär

Utbildning: Fordons- och transportprogrammet

Frida Edström stormtrivs på sitt jobb som maskinförare i den stora slaggtrucken på Boliden Rönnskär.

Med vind i seglet under 38 år

Den gamla men pålitliga symaskinen, som för övrigt tjänstgjort i fängelse och tillverkat handskar, är något som Gunnar Holmqvist styr med van hand. Sittbrunnen är lika finurlig som genial.

För att vara segelmakare krävs det att man tänker stort. Det gjorde Gunnar Holmqvist och satte Delfinsegel på den internationella sjökartan.

När besökare kommer till Gunnar Holmqvists arbetsplats är det inte det utspända seglet på golvet som gör att de reagerar.

Det är hålet i golvet.

– Jag tänkte så här: i stället för ett jättestort sybord är det väl enklare att använda golvet som sybord? Så jag grävde en sittbrunn till mig och symaskinen, berättar han.

Det är klurigheten och kunskanden som gjort att han drivit företaget under 38 år med basen i Skelleftehamn. Han blev en pionjär med att designa segel i datorn och tog tekniken vidare med att installera en laserskärmaskin.

– Det började med att jag lärde känna en kille i Skellefteå som höll på med det här. Han ville att jag skulle öppna filial men jag var mer intresserad av att driva det i egen regi, och så blev det, säger Gunnar.

Hur har yrket utvecklats under åren?

– Det är främst materialen som utvecklats. Duken består i dag av mylar, kevlar och kolfiber, material som är lättare, starkare och styvare än terylen och dacron som bestod av polyestertråd. Dagens segel tål mer vind, men man måste vara försiktigare och rulla ihop dem, inte vika.

I dag tillverkar han inte längre segel under Delfinsegels namn. Han ingår numera i Doyle Sailmakers koncern – ett av världens största segelkonsortium.

– Det känns ärofyllt och ett sätt att ta Delfinsegel ut på den stora marknaden. Men jag har samtidigt varit länge i yrket och hade gärna sålt företaget till någon som jag kan lära upp, säger Gunnar som fyller 70 år i maj.

GUNNAR

Yrke: Segelmakare

Arbetsplats: Verkstad hemma på gården i Skelleftehamn

Utbildning: Självlärd

A woman wearing a black hard hat with a headlamp, safety glasses, and a dark jacket is working on a large industrial turbine. She is holding a green metal rod. The turbine has a complex, multi-bladed structure with a central shaft. The background shows more of the turbine's internal components.

Turbinteknik fångade Jennys intresse

Jenny Jungstedt tar stegen upp till den jättelika generatoren G1. Flera meter under henne i berget jobbar turbinen där vattenmassorna forsar fram.

– Jag tycker det är fascinerande att det handlar om tiondelstoleranser med något så stort, säger Jenny Jungstedt, turbin-specialist på Skellefteå Kraft.

Egentligen är Jennys fullständiga titel projekt- och utredningsingenjör med inriktning mot turbin-teknik i vattenkraft. Hon är ensam inom Skellefteå Kraft med de arbetsuppgifterna och har jobbat med vattenkraft sedan 2002.

– Egentligen började allt med att jag blev väldigt miljöintresserad i gymnasiet. Jag ville typ rädda världen, säger Jenny och skrattar.

Hon hamnade på KTH i Stockholm för att läsa till civilingenjör. Ett examensjobb i Älvkarleby gjorde att hon gled in på turbinteknik och sedan 2011 jobbar hon åt Skellefteå Kraft. Den här dagen besöker vi Finnfors kraftstation. Här är en av turbinerna nyrenoverad sedan i somras och det är precis den typen av insatser som ingår i Jennys jobb. Förutom att hålla koll på turbinernas skick och försöka beräkna deras livslängd, tar renoveringsprojekten en stor del av arbetstiden. Ofta pågår de minst tre år. Jenny ansvarar för turbinfrågorna och det gäller allt från upphandling till driftsättning.

Vad tycker du om ditt jobb?

– Det är jätteroligt! Arbetsuppgifterna är så varierande. Ena dagen är jag ute på en kraftstation, den andra dagen på kontoret. Jag får också träffa mycket intressant branschfolk och utbyta kunskaper. Vattenkraften har funnits i över 100 år men utvecklingen går hela tiden framåt, säger hon.

JENNY

Yrke: Civilingenjör med maskininriktning

Arbetsgivare: Skellefteå Kraft

Arbetsplats: Skellefteå Krafts huvudkontor i Skellefteå

Som projektledare på Krenova stöttar Stina Berglund bolag inom kulturella näringar i arbetet med att vässa affärsidéerna och nå nya framgångar.

FOTO: PAULINA HOLMGREN

Där idéerna växer till affärer

Finns nästa globala affärssuccé i Skellefteå? Företagsinkubatorerna Krenova och ABI ökar åtminstone sannolikheten för det. De är en del av en ny infrastruktur som tar form för att underlätta för start-up-bolag att snabbt växa och nå hållbar lönsamhet på nya marknader.

Åsa Svanberg och de övriga affärscoacherna på ABI träffar varje år ett hundratal personer som vill testa sina affärsidéer.

Marina Georgescu har en plats i Krenovas inkubator.

I ett Skellefteå som länge har förknippats med basindustri är det i dag andra näringar som växer och förväntas växa – som tjänstesektorn med besöksnäring och den kreativa industrin. De kulturella näringarna står för den tredje största tillväxten i Europa där den sysselsätter omkring 12 miljoner personer. Därför står det högt på agendan att se till att kreativa människor kan bo kvar i Skellefteå, förverkliga sina drömmar och skapa nya arbetstillfällen.

– De konventionella stödsystemen utformades för bolag som ska tillverka produkter och ha lager. Inom kulturnäringen och bland tjänsteföretag är behoven annorlunda; exempelvis jobbar en industridesigner och en dataspelsutvecklare i olika affärsmiljöer och behöver därför olika kompetens. Därför kom Krenova till, säger Stina Berglund.

KREATIVA NÄRINGAR SKAPAR MÅNGA JOBB

Hon är projektledare för den EU-finansierade inkubatorn Krenova, som erbjuder kostnadsfritt stöd till professionella kreatörer som vill starta eller redan driver eget. Sedan starten i Skellefteå oktober 2015 har 26 nya bolag kommit till, och dessa har i sin tur genererat 19 anställningar på heltid och ett antal deltidsanställningar. Inne på The Great Northern i Skellefteå finns nu tolv företagare i inkubatormiljön. Krenovas bolag är i regel enmansföretag som jobbar i kluster med andra bolag, där alla bidrar med sin respektive expertis. Men just i Skellefteå har ett av bolagen, Goldtown Games, börsnoterats. I inkubatorn möts de, utbyter erfarenheter och skapar nya idéer

under max ett år innan det är dags att flyga vidare på egen hand.

– Vi utbildar egentligen entreprenörer, säger Stina Berglund. Många av våra bolag är svåra att kommersialisera – kreativa branscher är ett brett spektrum med exempelvis digitala bolag, fotografer, grafiker, kontentbyråer, designers till scenkonst och skådespelare. En textilkonstnär utför ett fantastiskt hantverk, men hur paketerar man det? Under deras tid hos oss stöttar vi dem genom att sätta upp en strategi för att skapa lönsamhet. Vi kan hjälpa till med ekonomiska och juridiska frågor, och vi fungerar som omvärldsanalytiker. Viktiga delar är också de många utbildningar och föreläsningar vi ordnar samt att skapa nätverk. Det är inte ovanligt att våra bolag flyttar iväg tillsammans. Andra får blodad tand och köper upp fler företag och anställer. Det har skapat många jobb.

RENSADE MEST OGRÄS

Emma Ershag är en av dem som i höstas lämnade Krenova efter ett lärorikt år. Hon driver företaget Norrländska Trädgårdar, som specialiserar sig på att designa och sköta trädgårdar. När Emma sökte till inkubatorn hade hon jobbat med sitt företag på heltid under fyra år, men kände att utvecklingen gick trögt.

– Jag gick i samma spår och behövde nya perspektiv för att kunna gå vidare. Jag är en trädgårdsingenjör med en bra utbildning, men precis som många andra enmansföretagare nedvärderade jag mig själv och hade svårt för att ta betalt. Jag fick mest rensa ogräs och beskära träd, trots att jag kan betydligt mycket

mer. Tiden på Krenova fick mig att inse att det är trädgårdsdesign och anläggning jag ska rikta in mig på, säger Emma.

Hon känner sig starkt inför framtiden, även om hon saknar gemenskapen i inkubatorn.

– Det var bra på så många olika sätt att vara där. Utöver att jag lärde mig tänka på ett helt nytt sätt inom strategi, marknadsföring och paketering hade jag möjlighet att diskutera med andra som var i samma sits som jag. Någon var författare, någon var illustratör och några skapade dataspel – men alla var i samma process. Det var väldigt givande.

ÖPPNADE EN CIRKUSSKOLA

Marina Georgescu på Master Gravity håller med. Hon kom från Venezuela till Skellefteå för två år sedan tillsammans med sin man som erbjudits att doktorera vid Campus. Marina har en utbildning inom social kommunikation och har en bakgrund inom radio, PR, events och som cirkuspedagog. I Venezuela använde hon cirkusen för att stötta människor i utsatta områden, men när hon kom till Skellefteå visste hon inte vad hon skulle sysselsätta sig med.

– Hur tar man betalt för socialt arbete, för att sätta leenden på folks läppar, frågar hon sig.

Men med hjälp av kulturkontoret, Berättarföreningen och allmänt hjälpsamma Skellefteåbor började hon så smått ta sig fram. Hon fick tillgång till en lokal där hon började hålla pilateskurser. Till en början höll hon enbart kurserna för nyblivna invandrarmammor, men verksamheten har vuxit. Efter ett tag bestämde hon sig också för att öppna en cirkusskola.

För Marina är det stora bekymret att förstå regler kring företagande i Sverige.

– Jag tycker att det är svårt att veta vad man kan ta betalt för, och jag har mardrömmar om skatter, säger hon och skrattar. Men nu har jag en plats på Krenova och får väldigt mycket hjälp med sådana frågor. Det hjälper mig mentalt, men även praktiskt om allt från hur jag ska göra affärer till hur jag sätter upp en Wordpress-sajt.

ABI ÄR SOM EN VD-SKOLA

Granne med Krenova ligger Skellefteåavdelningen inom Arctic Business Incubator, ABI. De ägs av LTU Holding AB, Norrlandsfonden, Norrbottens läns landsting, Luleå kommun och Skellefteå kommun och har till uppgift att utveckla entreprenörer och deras affärsidéer till lönsamma och livskraftiga internationella tillväxtbolag. Förra året träffade affärscoacherna på ABI ungefär 100 personer i Skellefteå som ville testa sina affärsidéer. En tredjedel kom från näringslivet, en tredjedel var privatpersoner och resten studenter. Av dessa 100 gick ungefär 40 vidare till ABI:s accelerator, ett försteg till inkubatorn där deltagare får verktyg att utveckla och verifiera sin idé.

– I acceleratorn sitter deltagaren i upp till ett år och väljer själv hur mycket tid som ska

läggas ner i sitt nya bolag, men för att lyckas behöver man satsa. Först när man bevisat att det finns en marknad kan antagning till själva inkubatorn vara aktuell – det rör sig om två till tre platser per år i Skellefteå, säger Åsa Svanberg, affärscoach på ABI, som förklarar att acceleratorbolagen erbjuder att kostnadsfritt sitta tillsammans med affärscoacherna tack vare ett Smart Tillväxt-projekt via näringslivskontoret.

– Acceleratorn är en fantastisk möjlighet att gå från gissningar till att faktiskt veta om idén håller, säger affärscoachen Magnus Wiklund. Det är som en vd-skola. Våra bolag får jobba hårt, men vi har resurserna, nätverken och kontakterna som kan göra det möjligt. Här kan de förhoppningsvis göra färre misstag och snabbare nå framgång.

Målet för bolagen som till slut hamnar i ABI:s inkubator är att de efter tre år ska ha en fullt fungerande verksamhet med styrelse, ett bra team, en sund ekonomi och en årlig omsättning på 20–30 miljoner kronor

MÅNGA TIMMAR, MYCKET JOBB

Det blir allt vanligare att olika företag går ihop och skapar ett nytt samägt bolag. Ett sådant exempel är fototjänsten Printler som erbjuder lokal fotokonst av lokala fotografer

landet över. Bakom företaget står webbyråerna Björnmmaman och Lilla Byrån. Via ABI har de fått hjälp att hitta såväl finansiering för att kunna bygga tjänsten som mentorskap av folk som gjort liknande resor.

– Vi lanserade tjänsten i januari 2016 och det går det väldigt bra med starkt ökad omsättning det senaste halvåret. Vi ligger före vår prognos, men det har krävt otroligt många timmar och mycket jobb – vi har trots allt våra ordinarie verksamheter att sköta också, säger Sven Burman som ligger bakom idén.

– Nu för vi samtal med investerare för att kunna skala upp. Än så länge jobbar vi med den svenska marknaden, men Printler blir inte ett stort bolag om vi bara tittar på hemmamarknaden. Nästa steg blir hela EU.

Men det finns inga planer på att lämna Skellefteå. Tvärtom finns det många fördelar som Sven ser det.

– Vi har lägre hyror och personalkostnader jämfört med Stockholm och det är en behagligare, mindre stressad, arbetsmiljö när vi träffar investerare här. En nackdel kan vara svårigheten att hitta kompetens på plats, men det finns ju exempel på företag i vår närhet som lockat hit kompetens från andra håll. Det går!

Sven Burman från Lilla Byrån och Max Stare från Björnmmaman har bildat avknopningsbolaget Printler ihop. Tack vare en bra affärsidé och med hjälp av ABI går Printler bättre än beräknat och ägarna tar nu sikte på en internationell lansering.

Lättläst är information på enkel svenska. En lättläst text har aktiv form, korta rader och stycken och extra luft mellan raderna. Långa ord delas av med bindestreck.

Utbildning ska förbättra näringslivkontakten

Kommunfullmäktige har beslutat att genomföra ett näringslivs-politiskt program för att stimulera utvecklingen av näringslivet i Skellefteå.

Programmet består av 18 områden och 43 målsättningar.

En viktig del i programmet är utbildningen Företagsam Skellefteå 2030.

Utbildningen består av en grundkurs och fördjupnings-kurser.

200 personer inom kommunen kommer att delta i grundkursen.

Det är politiker och anställda.

Vilka som kommer att delta i fördjupnings-kurserna beror på uppdrag och vilka kontakter personerna har med näringslivet.

Utbildningen startar under våren och programmet ska utvärderas efter år 2018.

Bengt Ivansson är chef på näringslivskontoret.

Han säger att ambitionen med utbildningen

bland annat är att kommunen ska bli

bättre på att förstå de utmaningar

företag kan stå inför.

Bengt vill också att kommunen ska bli bättre på att leva upp till sina löften till näringslivet.

Samtidigt ska vi också få företagare att förstå de lagar och regler som vi måste förhålla oss till, avslutar Bengt Ivansson.

Otto Fahlgren är på Exploratoriet.

FOTO: PATRICK DEGERMAN

Exploratoriet lockar ungdomar till NO och teknik

Exploratoriet på Nordanå startades för att barn och ungdomar ska bli mera intresserade av teknik och naturorienterande ämnen, NO.

Tanken med Exploratoriet är att locka ungdomar att studera vidare inom teknik och naturvetenskap. I framtiden kommer det nämligen att vara brist på personal som är utbildade inom tekniska och naturvetenskapliga yrken, till exempel ingenjörer.

Eleverna i klass 9D på Norrhammarskolan besöker Exploratoriet tillsammans med sina lärare. Under våren ska eleverna bestämma sig för vilket program de ska gå på gymnasiet. Eleverna har betänketid fram till i maj. Sedan måste de bestämma sig för vilket gymnasie-program de ska gå.

Otto Fahlgren tänker mycket på hur han ska gå vidare efter nian. Han slits mellan sitt musikintresse och sitt intresse för teknik.

Otto spelar trummor, gitarr och piano och det är musik han tycker allra bäst om.

Nu funderar jag på att gå musik-programmet men vi får se, säger Otto.

Smilla Berggren kanske väljer ekonomi för att sedan läsa juridik. Men kemi är ett av hennes favoritämnen. Hon tycker att det är intressant att läsa om atomer. Att något så litet kan bygga något är fascinerande, säger Smilla.

Kompisen Mika Almqvist är inne på att välja naturvetenskaps-programmet. Hon tycker att det är kul att veta hur människan och naturen fungerar. Jag tycker bäst om kemi och biologi, jag tror att det blir natur i gymnasiet, säger Mika.

FOTO: PAULINA HOLMGREN

Collage Arkitekter är Årets företag i Skellefteå. Företaget som bland annat ritat The Great Northern, tog emot priset i samband med Alvargalan. Utöver utmärkelsen består priset av 80 000 kronor och det delas ut av Skellefteå kommun. Vi hälsade kontorschefen Pär Kågström och hans medarbetare för en kort pratstund.

Grattis till vinsten! Hur känns det?

– Tack! Självklart fantastiskt roligt att bli hedrade på detta sätt, det innebär ju att vi gjort många bra projekt under 2016. Vi tycker såklart att det är fantastiskt roligt att vi hedras tack vare ett projekt som The Great Northern. Det blev verkligen något extra.

Berätta om uppdraget The Great Northern?

– Det har varit ett speciellt uppdrag på många sätt, bygget och projekteringen har pågått parallellt vilket lett till en större dialog mellan yrkeskategorier. Utmaningen för oss var att se helheten när många beslut behövde fattas på studs. Vi började med att ta fram originaldetaljer som fanns kvar och lät dem vävas samman med det nya. Vi ville skapa en unik miljö som ger mod och kreativitet åt dem som vistas där. Och så har vi krönt det hela med en pampig entré som vi hoppas ska fungera som symbol för tillväxt och företagsamhet i Skellefteå.

Vad har ni för vinnande strategier?

– Vi har nog inga direkta strategier mer än att vi hela tiden är lyhörda, jobbar hårt och försöker överträffa våra beställares förväntningar.

Och sist men inte minst, hur firar ni?

– Vi ska såklart fira detta på flera sätt. En gemensam studieresa kan ju vara ett bra sätt. Men att få vara med och skapa nya möjligheter för alla oss Skellefteåbor känns perfekt!

Årets företag:

*Vi försöker
överträffa
förvänt-
ningarna*

VINNARNA ALVARGALAN 2017

Årets nykomling – Stadskällaren
Årets hållbara företag – Elecosoft
Årets exportföretag – Latitude 64
Årets startup – Removit Skadeservice
Årets varumärke – BioCool
Årets småföretag – Lundbergs Smedja
Årets handelsföretag – Hairstyle
Årets tillväxtraket – Scandinavian Terrain Vehicles
Årets tjänsteföretag – FSG Sverige
Årets unga entreprenör –
Kevin Forss Nordlund, Noted Media
Årets profil – Maria Forsell
Årets företag – Collage Arkitekter